

Івасик Мирослава
викладач агрономічних дисциплін
ВСП «Новоушицький фаховий коледж
Подільського державного аграрно-технічного університету»
смт. Нова Ушиця

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АГРОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах розвитку суспільства на одне із перших місць виходить професійна підготовка студента, тісний взаємозв'язок навчання з вимогами, інтересами молоді і тенденціями в розвитку сучасного аграрного виробництва.

Проблема формування знань, умінь і навичок відноситься до числа тих актуальних проблем, які виникли в зв'язку з швидким розвитком науки, техніки, новітніх технологій. Високоєфективне виробництво можливе за умови забезпечення аграрних підприємств висококваліфікованими керівниками і спеціалістами на кожній ділянці роботи.

Питаннями теорії, методики, організації та змісту сільськогосподарської теоретичної та практичної професійної підготовки студентів в закладах освіти займалися С. Вітвицька [1], В. Каплінський [2, 4], Н. Кузьмін, Д. Павлов, П. Лукашенко, Є. Степанович, І. Коваленко, П. Лузан [3], В. Сироватко, П. Парамонов, П. Караваєв, І. Міклашевський та ін. Проте, в умовах ринкової економіки зростає роль спеціалістів в галузі агрономії та постійно зростає потреба у високваліфікаційних кадрах на сільськогосподарських підприємствах.

Особливості навчально-виховного процесу у закладах професійної освіти потребують від викладача єдності педагогічних знань та педагогічної дії. Основна ціль методичної підготовки – не самі собою теоретичні знання, а знання як інструмент побудови ефективної педагогічної взаємодії в різноманітних умовах, які постійно змінюються.

Знати матеріал – найперша умова успішної діяльності лектора, оскільки його свобода, впевненість, розкутість з'являються лише в результаті міцних знань. А незнання і напівзнання, навпаки, породжують невпевненість і скутість. Найперше знання породжують переконливість, а переконливість породжує бажання переконати інших. Однак змістовна, цінна думка потребує досконалої форми [2, с. 55]. Нерідко лектор недооцінює форму і цим знищує зміст. Деякі викладачі в закладах професійної освіти, надаючи перевагу знанням, майже повністю ігнорують форму і способи їх передачі. Звідси виникають проблеми, одна з яких – байдужість студентів.

Важливою формою навчальних занять, призначених для вивчення теоретичного матеріалу, є лекція. З неї починається знайомство студента з дисципліною, вона закладає основи наукових знань [1]. Кожна окрема лекція є елементом курсу лекцій, який охоплює матеріал аграрних дисциплін, тематика

яких визначається робочими навчальними програмами.

Лекція є найдавнішою формою організації навчання у вищому навчальному закладі і до сьогоднішнього дня посідає одне з найбільш важливих місць серед інших організаційних форм навчання.

Серед науковців та викладачів немає однозначного ставлення до лекційної форми викладання. Одні відносяться скептично до проведення лекцій, інші, навпаки підтримують та активно вдосконалюють методику проведення лекційного заняття. Важливо також виділити переваги та недоліки, які містить лекція (табл. 1).

Таблиця 1

Переваги та недоліки проведення лекцій

Переваги	Недоліки
1. Можливість викласти в узагальненому та систематизованому вигляді великий обсяг матеріалу.	1. Студент є лише споживачем готової інформації.
2. Можливість паралельно з викладом змісту лекції пояснювати, роз'яснювати, коментувати тощо.	2. Пасивність студентів та можливість займатись власними справами
3. Економічність ознайомлення з навчальним матеріалом в часі, оскільки зміст лекції є результатом узагальнення і систематизації великого обсягу матеріалу та його сконцентрованістю.	3. Замість непродуктивного способу передачі інформації в усній формі більш успішно можна передавати її в тих чи інших електронних версіях.
4. Можливість оперативно ознайомити слухачів з новітніми науковими досягненнями в аграрній сфері.	4. Нерідко на лекції студенти механічно сприймають навчальний матеріал, не осмислюючи його.
5. лекція є незамінною для студента при дефіциті літератури	5. Великі потоки слухачів часто позбавляють викладача можливості ефективного управління процесом сприймання інформації.
6. Можливість спонукати до професійного самовдосконалення та самовиховання студентської молоді.	6. Часто лекція гальмує бажання студентів опрацьовувати інші наукові джерела інформації окрім конспекту, звужуючи навчання у закладах професійної освіти до школярства.

Особливо важливою частиною викладання агрономічних дисциплін є вступна лекція. Перша зустріч викладача зі студентами є важливою в плані педагогічно доцільної самопрезентації, мета якої, як відомо, викликати до себе позитивне ставлення, симпатію, довіру. Такі почуття мають відчувати студенти на першій лекції, коли частина з них визначається: відвідувати чи не відвідувати заняття з цієї дисципліни далі. Тому, роль лекційного заняття не менш важлива, ніж проведення практичного заняття з агрономічних дисциплін.

Наступним видом заняття є практична робота. Одна з найважливіших умов результативності практичного заняття - чітке визначення його цілей та орієнтація викладача на їх досягнення. Плідність практичного заняття залежить

від успішності реалізації його основних цілей, одна з яких полягає у розвитку інтелектуальних здібностей та мислення, навичок розумової праці студентів. Досить часто головна увага на практичному занятті звертається на відтворення засвоєних знань: виступи з визначених питань, доповнення, знову виступи та доповнення [2, с. 71].

Цілком зрозуміло, що одна з основних цілей практичного заняття з агрономічних дисциплін – залучити студентів до активної практичної діяльності. Однак слід пам'ятати про те, що операційна включеність у діяльність сама собою не забезпечує реальну, особистісну включеність в неї. Неправильно вважати, що достатньо включити студента в діяльність, а далі все піде само собою.

Важливим елементом практичного заняття є самостійна робота при методичній допомозі викладача. Інструкційні картки повинні бути продумані, зміст їх повинен сприяти активному закріпленню теоретичного матеріалу: дослідями, експериментами, розрахунками [2].

Дуже важливо на практичних заняттях навчити студентів проводити вдумливу роботу, вміти аргументовано висловлювати власні думки на основі проведених розрахунків та дослідів, розширювати професійну лексику та вміння відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, виявляти навички постійної самопідготовки до заняття. Результати такої спільної діяльності викладача та студентів можуть виступати критеріями для оцінки якості навчально-виховного процесу.

Отже, підготовка та проведення навчальних занять з агрономічних дисциплін буде результативною лише при проведенні ретельного аналізу змісту навчального матеріалу, виборі методів найбільш адекватних дидактичній меті навчання, розвитку і виховання студентів.

Список використаних джерел

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : навч. посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
3. Лузан П.Г. Активізація навчання у сільськогосподарському вузі. К. : ІАЕУААН, 1996. 150 с.
4. Каплінський В.В. Лекція у вищому навчальному закладі: за і проти. *Наукові записки ВДПУ ім. М.Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія.* Вип. 43. Вінниця: ТОВ Нілан ЛТД, 2015. С. 28-33.

